

“KELISHILDI”
Nizomiy nomidagi Toshkent
davlat pedagogika
universiteti rektori v.v.b.

X.Kadirov
2024-yil “12” yanvar

“TASDIQLAYMAN”
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi
Bilim va malakalarni baholash
agentligi direktori

M.Karimov
2024-yil “12” yanvar

Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi tizimidagi umumi o'rta ta'lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan malakali pedagog kadrlarni oylik ustamalar to'lash orqali moddiy rag'batlantirish maqsadida saralash test sinovini o'tkazish uchun fransuz tili fanidan test topshiriqlari

SPETSIFIKATSIYASI

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi
huzuridagi Bilim va malakalarni baholash agentligi
Ilmiy-metodik kengashning
2024 yil 10-yanvardagi navbatdan tashqari 1-son
yig'ilishi qarori bilan ma'qullangan

Toshkent – 2024

Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tizimidagi umumiy o’rta ta’lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan malakali pedagog kadrlarni oylik ustamalar to‘lash orqali moddiy rag‘batlantirish maqsadida saralash test sinovini o‘tkazish uchun fransuz tili fanidan test topshiriqlari spetsifikatsiyasi

Mazkur spetsifikatsiyaga amaldagi o‘quv me’yoriy hujjatlarga muvosiq qo’shimcha, o‘zgartirish va tuzatishlar kiritilishi mumkin.

1. Test topshiriqlarining qo‘llanilishi

Spetsifikatsiya Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tizimidagi umumiy o’rta ta’lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan malakali pedagog kadrlarni fransuz tili fanidan oylik ustamalar to‘lash orqali moddiy rag‘batlantirish maqsadida saralash test sinovlarini o‘tkazish uchun o‘qituvchilarning bilim darajasini aniqlab berishga mo‘ljallangan.

2. Test sinovi topshiriqlarining mazmunini belgilovchi me’yoriy hujjatlar

- Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan tasdiqlan darsliklar, o‘quv qo‘llanmalari va oliy ta’lim muassasalari tomonidan tasdiqlangan fan dasturi;
- Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tomonidan tasdiqlangan umumiy o’rta ta’lim uchun fransuz tili fanidan takomillashtirilgan o‘quv dasturi, darsliklar va o‘quv qo‘llanmalar;
- O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Xalq ta’limi vaziri jamg‘armasi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘ridsida” 2022-yil 2-avgustdagи 425-son qarori;
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta’lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo’shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 2020-yil 6-noyabrdagi PQ-4884-son qarori.

3. Fransuz tili fanidan shakllantiriladigan test variantining tarkibi

Fransuz tili fanidan mutaxassislik fani sifatida shakllantiriladigan test varianti talabgorlarning nazariy bilimlarni o‘zlashtirish darjasini bilan birga mantiqiy fikrashi, masala va topshiriqlarni bajara olish qobiliyati va fanga oid kompetensiyalarni tekshirishga yo‘naltirilgan test topshiriqlaridan tarkib topadi. Test topshiriqlarining soni hamda baholash mezonlari tegishli vazirlik va idoralar bilan kelishiladi.

4. Test topshiriqlari yordamida tekshiriladigan fan mazmuni tarkibi

Kodi	Fan mazmuni tarkibi
1. Grammatika	
1.1	Otlarda son va rod. Artikl va uning turlari: aniq, noaniq, qism bildiruvchi va tutash artikllar. Artikllarning tushib qolishi. Predloglar.
1.2	Sifat: egalik va ko'rsatish sifatlari. Sifat va ravishning oddiy, qiyosiy va orttirma darajalari.
1.3	Olmosh: egalik va ko'rsatish olmoshlari. Urg'uli va urg'usiz olmoshlar. Vositali va vositasiz to'ldiruvchi ornida ishlatiladigan olmoshlar. Nisbiy olmoshlar (murakkab nisbiy olmoshlar). "En" va "Y" olmoshlari.
1.4	Fe'l: uning aktiv va passiv hamda shaxssiz shakllari (infinitif, participe présent, participe passé, gérondis). "Indicatif" mayli zamonlari (Présent, Futur simple, Passé composé, Futur immédiat et Passé immédiat, Imparfait, Futur antérieur). "Impératif" mayli. Conditionnel et Subjonctif mayli zamonlari: conditionnel présent et subjonctif présent.
1.5	Qo'shma gaplarda zamonlar moslashuvi. "Si" bog'lovchisi yordamida bog'langan shart ergash gaplarda zamonlar moslashuvi. Ko'chirma va o'zlashtirma gaplar.
1.6	So'roq (question sur le sujet; question sur le COI; so'roq sifat va olmoshlari) va inkor gaplar.
2. Leksika	
2.1	O'rganilgan mavzular bilan bog'liq leksik birliklar, so'z yasash elementlari, leksik birliklarning ko'p ma'noliligi, leksik va mantiqiy moslashuv; sinonim va antonimlar; turg'un birikmalar.
3. O'qish	
3.1	Gazeta va jurnallardan olingan xabarlar, e'lonlar; sodda ilmiy va ilmiy-ommabop matnlar; internet tarmog'i va boshqa manbalardan olingan faktlarga asoslangan matnlar; qisqa rasmiy hujjatlar; badiiy asarlardan olingan parchalar; asbob-uskuna va qurilmalarni ishlatish bo'yicha yo'triqnomalar.
4. Pedagogika	
4.1	O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini rivojlantirishning konseptual asoslari. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi.. O'zbekiston Respublikasining yangi tahrirdagi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni (2020-yil 23-sentabr). 2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022-2026-yillarda maktab ta'limini rivojlantirish bo'yicha Milliy dasturni tasdiqlash to'g'risida" 2022-yil 11-maydag'i PF-134-sod Farmoni.

	<p>Pedagogikaning umumiylari. O'qitish nazariyasi. Pedagogika fan sifatida. Yaxlit pedagogik jarayon. Didaktika – pedagogikaning tarkibiy qismi sifatida. Ta'limgazmuni. Ta'limgaz tashkil etishning shakl, metod va vositalari. O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini tashxis etish. Xalqaro baholash dasturlari (PISA, PIRLS, TIMSS, ICILS).</p> <p>Tarbiya nazariyasi. Tarbiya qonuniyatlarini va tamoyillari. Tarbiyaning umumiylari metodlari. O'quvchilarda ilmiy dunyoqarashni shakllantirish. Tarbiya turlari (aqliy, iqtisodiy, ekologik, fuqarolik, huquqiy, masjuraviy, ma'naviy-axloqiy, mehnat, jismoniy, estetik, oilaviy).</p> <p>“4K” TIZIMI. Tanqidiy (kritik) fikrlash. Kreativ kompetentlik. Kommunikativ kompetentlik. Kollaboratsiya (komandada ishlash).</p> <p>Pedagogik mahorat. Pedagogik qobiliyatlar. O'qituvchi faoliyatida muloqot madaniyati. Pedagogik takt va etika. Pedagogik texnika. Nutq madaniyati va texnikasi. O'qituvchi mehnatini ilmiy tashkil etish. Mustaqil ta'limgaz va o'z-o'zin tarbiyalash.</p> <p>Pedagogik texnologiya. Texnologiya tushunchasi va ularning tasnifi. Umumpedagogik texnologiyalar. Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyasi. Kreativ fikrlashni shakllantirish metodlari.</p>
--	--

5. Fransuz tili faniga oid kognitiv ko'nikma darajasi

1.	quiyi kognitiv ko'nikma darajasi	til birliklari (qo'shimcha, so'z va gaplar)ning leksik-grammatik xususiyatlarini bilish va tushunish; grammatikaga oid asosiy qoida, tushuncha va atamalarni bilish va tushunish; grammatik qoidalar o'rtaqidagi bog'liqlikni tushungan holda ularni gapda to'g'ri qo'llash.
2.	yuqori kognitiv ko'nikma darajasi	gap tarkibida ma'nosini taxmin qila olish mumkin bo'lgan yangi so'zlarni to'g'ri qo'llay olish; so'z turkumlarining grammatik xususiyatlarini tahlil qila olish; matn mazmunini va uning asosiy g'oyasini tushungan holda ma'lumotlar o'rtaqidagi bog'liqlik, o'xshashlik va farqlarni, voqeа va hodisa sabablarini tahlil qilish; rasmda tasvirlangan voqeа-hodisaning gap mazmuni bilan bog'liqligini tahlil qilish; tahlil jarayonida berilgan ma'lumotlar asosida xulosa chiqarish.

6. Fransuz tili fanidan test topshiriqlari yordamida tekshiriladigan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar

Fransuz tili faniga oid test varianti talabgorlarning nazariy bilimlarni o'zlashtirish darajasi va ularning mantiqiy fikrlashini baholaydigan test topshiriqlaridan iborat. Mazkur test topshiriqlarini shakllantirishda chet tillar (ingliz,

nemis, fransuz tillari) faniga oid fan dasturlarida o'zlashtirilishi belgilab qo'yilgan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar asos sifatida olinadi.

Fan	Tekshiriladigan bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalar			Kodi	
Fransuz tili	Lingvistik kompetensiya	Nutqiy kompetensiya	O'qish	Gazeta va jurnallardan olingan xabar va e'londlarni to'liq tushuna olish. Sodda ilmiy va ilmiy-ommabop matndagi tegishli ma'lumotlarni topish hamda qisqa rasmiy hujjat yoki badiiy asardan olingan parchadagi asosiy fikrni tushuna olish. Internet tarmog'i va boshqa manbalardan olingan faktlarga asoslangan matndagi fikrlarni tushuna olish. Asbob-uskuna va qurilmalarni ishlatish va ekspluatatsiya qilish bo'yicha yozma yo'riqnomalarni tushunish.	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4
			Grammatik kompetensi ya	Otning grammatik kategoriyalari (mujskoy va jenskiy rodlar, birlik va ko'plik sonlar); artikllar (aniq, noaniq, tutash va qism bildiruvchi) va ularning ishlatilishini, ot oldida artiklning tushib qolish holatlarini bilish; predloglar, iboralar va birikmalar tarkibiga kiradigan predloglarni, bog'lovchi so'z va birikmalarni bilish.	2.1.1
				Egalik, ko'rsatish, so'roq sifatlari va ularning ishlatilishini; sifatlarning rod va son kategoriyalari hamda ularning otlar bilan moslashuvini bilish, sifat va ravish darajalari, ularning yasalishi va qo'llanilishini bilish.	2.1.2
				Kishilik, egalik, ko'rsatish, so'roq, nisbiy, guman va urg'uli olmoshlarni bilish.	2.1.3
				So'roq gap: ohang yordamida, so'roq so'zlar yordamida, oddiy va murakkab inversiya orqali so'roq gaplar yasalishini bilish.	2.1.4
				Fe'l zamon (Présent, Futur simple, Passé composé, Futur et Passé immédiat, Imparfait, Plus-que-parfait, Futur antérieur) va mayllarini (Indicatif, Impératif, Conditionnel, Subjonctif) bilish.	2.1.5
				Fe'llarning aktiv, passiv va shaxssiz formalari (Infinitif, Participe passé, Gérondif, Participe présent) ni bilish va tushunish.	2.1.6
				Qo'shma gaplarda zamonlar moslashuvini bilish.	2.1.7

		Darak, buyruq va so'roq gaplarni o'zlashtirma gappa aylantira olish.	2.1.8
		Gap tarkibida yo'l qo'yilgan grammatik xatolikni aniqlay olish.	2.1.9
	Leksik kompetensi ya	So'z yasalishi va boshqa tillardan o'zlashgan so'zlar haqida tushunchaga ega bo'lish, keng tarqalgan, kundalik va kasbiy vaziyatlarda ishlatiladigan so'z va so'z birikmalarini bilish. Tili o'rganilayotgan mamlakatga xos bo'lgan replika-klishelarni qo'llashni bilish, ko'p ma'nolilik, sinonimlar va antonimlar, kasbhunarga oid turg'un birikmalarni bilish. Rasm yoki chizma yordamida ifodalangan fikrni tushunish; o'z sohalarida keng tarqalgan xalqaro va turdosh so'zlarni tanish.	2.2.1 2.2.2 2.2.3

7. Ajratilgan vaqt (javoblar varaqasini to'ldirish bilan birga):

- 40 ta test topshirig'i uchun 100 daqiqa.

8. Test topshiruvchilar uchun tavsiya etiladigan adabiyotlar ro'yxati.

1. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik – T.: SANO-STANDART, 2017.
2. Xodjayev B.X., Choriyev A., Saliyeva Z.T. Pedagogik tadqiqotlar metodologiyasi. Darslik. – T.: IQTISODIYOT DUNYOSI, 2018.
3. Ro'ziyeva D.I., Tolipov O'.Q. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – T.: INNOVATSIYA-ZIYO, 2019.
4. Pazilov A., Q.Qosnazarov., Q.Seytmuratov., Z.Kurbaniyazova. Pedagogika teoriyasi. – T.: "Noshir", 2018.
5. Pedagogika. // M.Toxtaxodjaevning umumiy tahriri ostida. Darslik. – T.: O'zbekiston Faylasuflari Milliy jamiyat, 2010.
6. Xalikov A.A. Pedagogik mahorat. Darslik. – Toshkent, Iqtisod moliya, 2012.
7. Omonov N.T., Madyarova S.A. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – T.: Iqtisod moliya, 2009.
8. Azizzodjayeva N.N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. – T.: "Fan va texnologiyalar" nashriyoti, 2006.